

СВОБОДА SVOBODA

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — \$24.00, на пів року — \$12.50, на 3 місяці — \$6.50. Для членів УНСОЮЗУ 65¢ м.с. За кошту зміну адреси — 25¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не можуть відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потрібні випадки скорочувати надіслані матеріали. Незаповнені матеріали повертаються тільки тоді, коли автор собі не виразно застеріг, долучивши задрасовану конверт з відшкодуною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Оборона політики відпущення

Другий з черги есей союзу історика-дисидента Роя Медведєва у підтримку політики відпущення між ССРСР та ЗСА і іншими західними державами має свою особливу вимову зокрема на сучасному етапі. З одного боку цей есей пояснює якраз в час, коли і з боку західних і з боку американських офіційних чинників робляться всі можливі заходи, щоб у максимальному засягу реалізувати узгоджений вже давніше на найвищому рівні план поширення і поглиблення співробітництва між ССРСР та західними державами, а з другого, — коли в Женеві західні держави остаточно скінчили переговори перед союзовими домаганнями і погодилися на формальне закінчення політичного статусу кво в Європі, зокрема, коли йдеться про "непорозуміння" існуючих сьогодні політичних кордонів європейських держав. Річ ясна, нічого конкретного не можна сказати про те, чи і в якій мірі того роду розвиток подій на відтинку взаємодії між ССРСР і Заходом має вплив на оформлення поглядів і пропозицій Р. Медведєва, у висліді чого він виразно поставив себе проти таких дисидентів як Андрей Сахаров чи Александр Солженіцин. Цілком можливо, що до таких поглядів він дійшов на основі власної аналізи підсоюзовської дійсності і пороблених у зв'язку з цим висновків.

Як відомо, Рой Медведєв вперше виступив з того роду поглядів на політику відпущення ще на початку листопада 1973 року, вказуючи на те, що лібералізація і демократизація ССРСР можлива тільки при передумові внутрішнього прогресу і що будь-який зовнішній натиск може цей процес якщо не припинити, то принаймні сповільнити. В есеї з листопада м.р. Р. Медведєв писав, що у випадку такої потуги, якою є ССРСР, "основні проблеми" країни "можуть бути розв'язані тільки народом і керівництвом країни", а не зовнішнім тиском. В есеї, що з'явився під кінцею квітня ц.р., Р. Медведєв повторив свої попередні міркування, доповнюючи їх аналізом дисидентського руху, який, мовляв, з настільки незрозумілими і настільки слабкими, що не може завдати ніякої зміни в настанові союзового керівництва. Що найважливіше, пише Медведєв, що те, що змагання за "демократизацію" ССРСР не має широкого всенароднього базису, бо в актуальній ситуації народні маси задоволені більше покращанням життєвого стандарту, як "демократичними свободами". Логічний висновок Медведєва: найперше треба добитися поліпшення побутових умов, а тоді народ сам почне змагатися за свої права. Політика відпущення і економічно-технічної співпраці ССРСР з Заходом забезпечить прогрес ССРСР, а тим самим створить передумови для лібералізації і демократизації країни.

Як відомо, з висновками Р. Медведєва не згоджуються інші дисиденти, в тому й такий чільний дисидент як А. Сахаров, який, подібно як А. Солженіцин, вважає, що без відповідного натиску зі зовні в ССРСР нічого не зміниться і що Захід не повинен йти на співпрацю з ССРСР без відповідних передумов. Враховуючи досвід минулого, а зокрема постальбонського періоду, треба припинити, що погляди противників Роя Медведєва в оцінці політики відпущення є набагато реалістичніші.

І буде суд...

Вирок лави присяжних в Нью-Йорку минулої неділі, 28-го квітня, яка вирішила, що Джон Мічел і Моріс Стенс, два колишні члени Уряду президента Ніксона, невинні у вбивстві проти них обвинувачених за згоду на намагання перешкодити в слідстві в справі нелегальних фінансових трансакцій Роберта Веєса за його поважний внесок на передвиборчу кампанію за перевибір президента Ніксона, може послужити класичним прикладом американського правосуддя. Це зокрема тому, що в теперішній метушні в справі Вотергейтської афери та виявлених і доказаних ряду випадків корупції на різних шаблях міських, стейтських і федерального урядів, публічна опінія, віддеркаленням якої є преса, готова була призначити двох згаданих діячів за винних без суду.

Судова розправа Мічела і Стенса не була перша і не є остання в теперішніх намаганнях судових і законодавчих властей внести яскраве світло в ті внутрішньо-політичні американські події, які від якого року затроюють політичну атмосферу та навіть кидають поважну тінь на американську систему. Проте, вирок лави присяжних цю атмосферу таки до деякої міри прояснює і таки збільшує довіря до системи, яка вже багато років в історії перетривала навіть найбільші потрясіння.

Поставлене в заголовку цього коментаря твердження: "І буде суд..." у нас, звичайно, пов'язується із поетичним: "І буде суд, і буде кара". Ці поетичні слова відносились до справді винних. Але в американській системі суд сам по собі ще не означає карі, якщо він відбувається над невинними.

Сенатори вимагають більше голосу в ділянці державних таємниць

Вашингтон. — Сенатори Едмунд Маскі з Мейну та Джейкоб Девейт із Нью-Йорку внесли законопроект, який пропонує надати Конгресові більше голосу щодо вирішення як інформації мають бути захищені в такий спосіб, на державну безпеку. Законопроект пропонує створити спеціальне бюро, яке займалося б таємними державними документами, а також пропонує надати Конгресові право голосу відносно класифікації різного роду інформації та документів, тобто, щоб не тільки виконавча, а також і законодавча частина федера-

Я. Гайвас

ЗНАК ЧАСУ

У найбільшому розгрібі енергетичної кризи радикальній президент соціалістичної Аляски, Уарі Бумедіс, запропонував відбутися окрему надзвичайну сесію Генеральної Асамблеї ОН з метою обговорити питання сирії, їхнього розподілу й ціни у зв'язку з господарськими потребами продукції. Мабуть, ця його пропозиція була відносною до американських планів скидати до Вашингтону конференцію промислових країн Заходу для обговорення спільної постанови в обличчя арабського ембарго на нафту. Самозрозуміло, що пропозиція Бумедіса зустріла виразний спротив індустриальних потуг, зокрема ЗСА. Бракувало б тільки того, щоб у додаток до браку нафти і катастрофічного зросту цін долучилася подібна ситуація з підставовими сиріями. З другого боку продукції сирії, серед яких переважає число господарськості відсталі країн, привітали цю пропозицію із захопленням, шукаючи для себе доріг виходу з господарських труднощів.

Коліс такий конфлікт інтересів закінчився б перемогою промислових потуг. Цим разом, однак, вишло зовсім інакше. Вагою своїх голосів, в і к ористовуючи всесторонній упадок пристигну і міжнародних впливів великодержав, мали й убогі країни без труду довели до відбуття такої сесії. Цей факт ще раз поставив перед очі світової публіки опінії дійсного стану і відношення сил у світі. Не зважаючи на промислові, технічні переваги, на накопичення величезних багатств, на мілітарну потугу західних великодержав на чолі ЗСА не мали ніяких вигод протиставитися країнам, яких імен звичайний читач преси навіть не знає.

У вівторок, 9-го квітня, ця надзвичайна сесія почалася. Відкрив її своєю промовою Генеральний секретар ОН Вальдгайм. Він же тую промовою надав напрямку доводі на рад і тон іншим виступам. Генеральний секретар вийшов зі твердженням потреби нової економічної світової системи і соціального ладу, які завдання забезпечити задоволення життєвих потреб усіх народів і людей. Він ствердив, що ми вийшли в добу незалежних націй, які повинні добровільно координувати свої засоби й зусилля, щоб усунути нужду в різних країнах, забезпечити всіх відповідними харчами, наладити справедливе й осядне користування світовими засобами енергії, взяти під контроль неперіодично великі зброєння, упорядкувати хаотичні міжнародні відносини й накласти урегульований пораз то більше настирливу проблему приросту населення.

Приблизно в подібному тоні виступив тиждень пізніше представник ЗСА Генрі Кіссінджер. Видно, ЗСА погодилася із konieczністю поступитися вимогам бідніших і менших країн, бо ж кожний народ має однакове право на ріст і розвиток, кожне державне правління суверенно рішає свої внутрішні питання й чужі впливи й чужі капітали мусять з тим рахуватися. Хоча правління ЗСА зовсім не скривало своєї незадоволеності ініціативою Бумедіса, президент Ніксон не лише прийняв його з нагодою його участі в тій надзвичайній сесії, але й потрактував його дуже приязно й виявив зрозуміння до його постулатів.

Могло б здаватися, що передбачення цієї сесії буде надзвичайно спокійний і адекватний. Воно, мабуть, і так було, бо не факт, що не всі держави й потуги виявляли зрозуміння до потреб і вимог інших. Є такі, які приписують собі права диктувати іншим, накласти ім свою волю, використовувати й поневолювати часово слабших. Було б дуже але, коли б на цій сесії не знайшлися державні мужі, які вказали б на це. Джерело світових клопотів і нестатків не тільки у відсталості й недостатньому розвитку частини світу, не тільки в тому, що природа нерівномірно розділила свої блага, але в першу чергу в тому, що є держави й режими, які живуть і дають хочуть жити, та ростом коштом інших. І на це дуже виразно і без дипломатичних промовчань вказав представник Пекію, голова червоної китайської делегації.

Китайський представник, Тенг Гейло-пінг, віддав данину вчорашньому, коли заатакував ЗСА і ССРСР, звинувачуючи їх у намаганнях захопити в свої руки геомонію світу. Він закликав ім в однаковій мірі експлуатувати і намагання старшувати у світі. Але це, як сказано вище, була ця, яку він уважав за відповідні класи, щоб в очах усіх літніх течій у світі вийти правдою і незалежним революціонером. Та це й зрозуміли всі інші, зокрема представник ЗСА, який виступав після китайця і зовсім не звернувши у своєму виступі уваги на ті пропагандистські вискоки. За те представник ССРСР, Андрей Громико, не міг дозволити собі на таке, бо голова китайської делегації ясно й виразно представив характер і світову роллю ССРСР та російської комуністичної партії (КПСС).

Він ствердив, що імперіалізм більшовизму довод до фактичного знищення т.зв. соціалістичного табору. Сюди цю табу — це з одного боку московських імперіалістичних центрів, а з другого — десятих поневолених ним народів. Він акцентував, як димовою заслінкою соціалізму червона Москва своїми і своїми сателітами військовими силами окупувала соціалістичну Чехо-Словаччину, як вона уживалася й насильства в інших краї-

нах і частинах світу. "Наживаючись коштом інших він (тобто ССРСР — прим. наша) дійшов до меж, рідко коли спостяганих у випадку інших імперіалістичних країн". Спільні підприємства, які він веде в деяких країнах під високим "допомогою" і "підтримкою" в ділянці є копіями міжнародних корпорацій. Звичайною його (ССРСР — прим. наша) практикою є загрозити високі ціни за перестарілий вирід і нездало зброю та апаратури їх на стратегічних сиріях і сільськогосподарських виробів в країнах, що щойно розбудовуються... Він використовує трудність інших... Треба підкреслити, що ця суперпотуга, яка прикривається соціалізмом є не абстрактним мастаком в неоконіюльній господарському лівідруванні... Це додатковий доказ, що маємо до діла зі соціалізмом на словах, та імперіалізмом на ділах".

Оці виїзятки з виступу китайського представника не залишають ніякого сумніву, в якому пункті знаходиться совєтсько-китайські відносини. І під цим огляд (Продовження на стр. 4-й).

М. Данилюк

ВАЖЛИВІ І ПЕКУЧІ СПРАВИ

(Ще про справи і положення української еміграції в Південній Америці)

Останньо, в нашій пресі поширилися ряд статей, які обговорюють, а може й частинно аналізують, дійсний стан українських спільнот в Південній Америці, ситуація яких в деяких країнах є загрозливою, а знову в інших — вимагає належної орієнтації чи навіть частинної зовнішньої моральної допомоги. Деякі статті зазначають на підставі моєї доповіді і вони мають виключно інформативний характер, але деякі, як редакційна стаття "Свобода" з дня 22-го березня ц.р. підкреслюють критичність ситуації та вимагають потреби протидії відносно надання українських спільнот у деяких державах Латинської Америки, що є дуже важливою та актуальною пересторогою перед грозою, яка постійно зростає, головним серед майданів середовища, які, не маючи відповідного проводу, опинилися в складних відносинах і не можуть своїми силами тому лавині протиставитися та потапати у чужому і несприятливому оточенні.

Знову інші статті як "До подорожжя української еміграції в Південній Америці" ("Свобода", ч. 63 з 3-го квітня), яку підписав п. І. С. Корольовський, покладаючи на опубліковані аналізи мігра Романа Лівницького, широко обговорює загрозливий стан української спільноти Півд. Америки, головним загрозою денационалізації — пропонує як вихід з ситуації "переселення українських скучень в різних країнах теперішнього їх поселення".

Всі, якими переповнена наша преса, наочно підкреслюють критичну ситуацію деяких наших скучень, і якщо вони не дістануть своєчасної допомоги, то це може мати для них катастрофічні наслідки.

Це все реалістично черговий раз, підкреслює, що порушені питання дуже актуальні і вимагають негайного та вичерпного, прилюдного обговорення на сторінках преси, не тільки поодинокими особами, а головним між нашими Центральними Установами та їхніми Проводами.

Складання запропонованої у тій справі Конференції не лише побажана, але коначне і цією справою повинен зайнятися Секретаріат СКВУ, підготувавши не тільки її програму та резолюції, а в першу чергу належне розглянути положення наших скучень кожної із загрозливих держав зокрема, і по можливості, вже з документальними даними та відповідними й уповноваженими делегатами ці справи розв'язувати.

Ініціативу в цих справах повинен передати Секретаріат СКВУ, започатковуючи акцію належної протидії і за посередництва його крайових представників покласти контакт із всіма нашими поселеннями, щоб зібрати всі можливі дані про дійсний стан поодиноких скучень і спільно з ними шукати успішного виходу з цієї складної ситуації, що її переживають наші громади в деяких державах їхнього поселення.

Остан Тарнавський писав у "Листах до приятелів" (1958, червень, ст. 6-8), що "остання книжка Керницького це не є повний гумористичний повість", та вона "доказує, що письменник поважає і відповідально ставиться до формального питання". Та "Керницькому бракує витонченого досвіду і різкої сатири". Тут треба пояснити, що Тарнавський на початку своєї рецензії довіш писав про "гумор і дотеп". Гумор — це опис смішного, але розробка смішного, через порівняння або контраст із чимось іншим. Тож гумор — це природний, як випадковий розв'яз, не людські абсурдності, це великі випадки, ситуації, чи характерні дотепи вже продукт мистецтва й уяви, це ілюстрація і підкреслення абсурдності чого-небудь з насвітлення, порівняння, контрасту; дотеп, як сказав англійський філософ Лок ще у XVII сторіччя — лежить у сфері ідей". (Як бачимо, то тут Тарнавський подібний до д-ра Гріппа, хоч він, Тарнавський, згадує Миколу Зерова, який писав, що "популярного гумору в нашій літературі багато", але

"у сфері ідей, де панує дотеп", в нас "немає творів із дотепом". Григор Лужницький в "Амеріці" (1958) пише подібно, як О. Тарнавський, що "українці мають чимало дотепу й гумору, але в нашій літературі гумору й сатири майже нема". Рецензент пише, що "Герой передмістя" повість по своїй будові не є, але зараз сам собі заперечує, кажучи, що "будова (цього твору) дуже зручна бо вона не топить, і нова інтрига та нові персонажі урізноманітнюють не тільки цю повість, але дають можливість автору розвинути як щодо характерів так і щодо стилі нові підходи і нові прийоми" (?).

О. Сінь (Новицький) в "Гомоні України" (31. I. 1958) вважає, що "Герой передмістя" — найсильніше з усіх, що ікер у цей десен до тепер написав". Радять перекласти цю повість на англійську мову.

Олександр Мох у Філардельфійському "Шляху" (30. VII. 1958) побачив "моральну небезпеку для читачів від книжки" Ікери, який змальовує героїв ОУН, які малопо не "батаріє", або бодай мало моральних глузу-

ТРИБУНА У. Н. СОЮЗУ

ПРОЕКТИ І ПРОПОЗИЦІЇ ДЛІЯ 28-ОІ КОНВЕНЦІЇ УНС

Від Редакції: Параграф 17-ий Статуту Українського Народного Союзу про обов'язки поодиноких конвенційних Комісій, що: Статутова комісія... має теж обмірковувати всі передконвенційні проекти для добра і добробуту Союзу, подати Відділам, по схваленні або справленні їх Головиним Екзекутивним Комітетом, і має запропонувати Конвенції, що в тій справі треба зробити".

Оже, в Статуті нічого не сказано про публікацію тих проектів в офіційному органі УНСОЮЗУ, що ним є "Свобода". Проте, публікація таких проектів перед Конвенцією належить вже до традиції і її продовжусьмо, публікуючи ці проекти і в такій формі, як їх одержано з Головиним Екзекутивним Комітетом.

ПРОПОЗИЦІЇ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ 106 ВІДДІЛУ УНСОЮЗУ БРАТСТВА СВ. НИКОЛАЯ В ЧИКАГО З Д. 24 ЛЮТОГО 1974 Р.

Загальні Збори Братства св. Николая Відділу 106 УНСОЮЗУ в Чикаго звертається до 28-ої Звичайної Конвенції УНС у Філадельфії зі слідуючими побажаннями-пропозиціями:

1) Призначити всім старшим членам УНСОЮЗУ, що є власниками грамот на ціле життя, т.зв. "В" (Даблю) і сплатили вже повну кюту, на яку були обізані (з відчисленням пренумерати "Свободи" іі.), — таку річну дивиденду, щоб вистачало на оплату повної річної вкладки до УНС. Приміювати цю практику до членів від 70-го року життя.

2) Підвищити річну дивиденду для всіх тих членів, які сплатили вже свої грамати (прим. П/20 до такої самої висоти, яка обов'язує для активних членів.

3) Виплачувати повну річну дивиденду для всіх тих членів, які знаходяться на місячному розметі в місяці грудня дотичного ділового року, а не як досі практикується, є на списку розмету з місяця квітня слідуючого року.

ПРОПОЗИЦІЇ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ ОКРУГІ БАЛТІМОР, ВАШІНГТОН, Д. К. І РІМОНД

Члени Українського Народного Союзу вносять такі резолюції, що їх вони схвалили на своїх Окружних Зборах в дні 18-го березня, 1973 року в Балтіморі, Мд.:

1. Закликаємо, щоб Головиний Уряд УНС в Джерзі Сіті подбав, щоб Статутова Комісія привітала Статут та Правильник для Окружних Комітетів та подала їх до затвердження на найближчій Конвенції в 1974-му році.

2. Пропонуємо, щоб Головиний Уряд УНС піддав найближчій Конвенції в 1974-му році до ухвалення постанову, щоб Окружні, а не Відділи, вибирали делегатів на Конвенцію і при тому виборі щоб вони трималися таких напрямків:

а) Окружні вибирають делегатів від 250-300 членів.

б) Окружні вибирають делегатів з тих Відділів, які мають найбільше членів, беручи при тому під увагу ті Відділи, які протягом чотирьох років придбали найбільше членів та вив'язувалися з точним збиранням вкладок, як різном розраховувалися спосібом із касою УНС.

в) Кандидатами на делегатів від Окружних повинні бути лише ті члени, які брали активну участь у праці Відділу в своїй Окрузі та приєдналися протягом останніх чотирьох років не менше 40 членів.

3. Наш проєкт, щоб Окружні, а не Відділи вибирали делегатів на Конвенцію, мотивуємо тим, що 500 делегатів, як це є дотепер, це велике і заважне тіло. При 200 чи 300 делегатах, Конвенцію можна відбутися в трьох днях на Союзівці чи навіть у новозбудованому домі УНС в Джерзі Сіті, а заощаджені гроші в той спосіб можна зжити на стипендії для студіючої молоді, або на побудову дому для старших, самотніх членів УНС.

ПРОПОЗИЦІЇ ДЕЛЕГАТА 19-ГО ВІДДІЛУ

Щочотири роки Український Народний Союз видає на Конвенцію понад 20 тисяч дол. (Остання Конвенція коштувала 239 тисяч дол.).

Щоб заощадити видатки, які під цю пору аж надто потрібні Українському Народному Союзу на інші корисні цілі, адрже пропонуємо змінити статут Українського Народного Союзу.

Український Народний Союз повинна радити Ра-

да Директорів, яку можна вибрати з-поміж членів УНСОЮЗУ, наприклад, один член Дирекції від 10-ти тисяч членів. Статут можна достосувати до подібних американських з безпечних установ. Інша наша братська установа перевозить голосування поштовою писемно, без конвенційних видатків. Це саме може бути і в Українському Народному Союзі. Роман С. Голдін, делегат 19-го Відділу

О. Мох бачить в Ікері "безсумнівну християнськ у прикметі і любов до ближнього... і любов до батьківщини", але пише про "недорозуміння релігійного світогляду автора". Цей рецензент ствердив, що "Керницький не такий то дуже побожний чоловік", і радив йому, "поширити не тільки серце, але й розум: освічувати є в ій релігійний і етичний світогляд".

Ми вже згадували про д-ра Ростислава Сидика, який писав про "Героя Передмістя" в "Шляху Перемоги" (1958, ч. 30) — Сидик не називав цього твору повістю, бо йому бракує "внутрішньої єдності дії в психологічних перипетях головних героїв". Рецензент хвалить "хід розповіді", бачить "скупість описів і психологічних моментів", та персонажі цього твору "не тратьте вразливості, а в деяких випадках майстерності у виведенні характерів або мотування їх вчинків". Сидик прочитав книжку "протягом одного дня", він одержав даліших томів із цими самими героями.

М. Галів в "Українському Самостійнику" (1958, ч. 18) закінчує О. Мохові "нездатність відрізнити твори гумористичного жанру від інших". Книжку Ікери називав Галів "черговим адобуванням української літератури гумористичного жанру", бачив в повісті "фабульну несвідомість, напружені ситуації... та гарний приключок до історії Львова передвоєнного періоду". Софія Наумович в тижневику "Українець - Час" (Париж, ч. 31 - 32, 1958) звернула увагу на це, що автор, "подаючи наші підлітків під підлогою в легкому сатиричному тоні, бо це забезпечило його перед фальшем, який мід був закритися при поважних трактуванні теми". В цій книжці маємо "героїку на весело", бо читач вже має досвід "трагічного романтики". Рецензентка хвалить ілюстрації Гуталюка.

Іван Корольовський в "Українській Літературній Газеті" (ч. 8, серпень, 1958, ст. 7) підкреслював дове в шостій книзі творчості Ікери, його жартисте змагання з Конаном Дойлем, і то "змагання успішне". В новій книжці Керницького бачив Корольовський "різноманітність і виразність персонажів, влучно вижити говірку Львова, а насамперед (Закінчення на стр. 3-й)

Лука Луца

ІВАН КЕРНИЦЬКИЙ В ЛІТЕРАТУРНІЙ КРИТИЦІ

(Промова на Літературному вечорі в Нью-Йорку)

В повісті Керницького маємо головних героїв, маємо, що так скажу, одністі мислі й одністі часу, маємо й одністі "акції" (Давиденко назвав її "про повсюдний Львів, власне про його передмістя, і про львівських сиріх людей"). Американський автор написав був повість про повстання в жидівському гетто у Варшаві під заг. "Ди Волл" ("Мур") і рецензент, цього твору в "Нью-Йорк Таймс" писав про неї у статті, назвавши "Повість — це повість — це повість".

Другим рецензентом цього твору був поет Вадим Лесич, він писав у травневому числі "Вісника", Нью-Йорк, 195, ст. 29-30.

Рецензент вважає, що повість "безперечно новим осягом її автора. В повісті є два герої, які мають свої

ІВАН КЕРНИЦЬКИЙ...

(Закінчення зі стор. 2-ої)

— дню". Повість „Герой передмістя” — це „книга справжнього гумору про достойний колишній Північ”.

Олег Лисак в „Гомоні України” (1958, 27 вересня ч. 40) похвалив повість Керницького, що її прочитав його молодий син, який привів свого батька при вході додому словами: „Добрий вечір, неочікуваний пан інструктор”. Лисак сподівався, Керницький писатиме про долю свого „неочікуваного пана інструктора”.

Професор Лев писав і про повість „Герой передмістя” і бачив в „деяких героях кокетки особі передового Львова”. Автор повісті „не насміхався зі своїх персонажів, а тільки підкреслює їх смішність, яких вони самі переважно не зауважують”.

Іван Смолий заговорив про повість „Герой передмістя” у „Свободі” (ч. 82, квітень 1959 р.), в якій рік давніше зачав був оцінку твору Ігера В. Давиденко. „Смолий звернув увагу на те, що в цій повісті говориться про підпілля між двома світовими війнами, коли воно було молоде і мало в собі „багато найніжшости, недовідченості й трагічності ситуацій. Автор іде по лінії не героїчного, а комі-

ного, не раз аж з нотками швейцарії”. Смолий вважає розділ про поліційного агента Когута за найкращий, бо „тут саме охопив автор тапше в людях і ситуаціях”.

13 авторів писали про повість Керницького — це рекорд у нас! Я цікавий знати, чи всі примірники продані, чи ще лежать у книгарнях. Знаю, що книгарня „Свободи” її не має, але тиждень тому там були ще 5 примірників, які при мені пішли, коли було повідомлення про Літературний вечір в ІМ-Клубі в Нью-Йорку. Найновіша сьома книжка, з творів Ігера зветься „Будні і неділі”. В ній є один розділ зі славної повісті „Герой передмістя” — „Трагічна смерть пана Макса”, який, як пишеться в поясненні, не міг увійти до книжки в 1958 р. Цей розділ перекладає в тому, що варт читати ту повість, і що варт читати цілу збірку Ігера, яку видавало „Слово” в 1973 р. і повну якої ми ось тут відзначаємо. Випадало б перевидати і славу повість Ігера — „Герой передмістя”, — і вступ до цього видання вже готовий — оця моя базгра...

Ювілей заслужених громадян

В неділю, 3-го березня ч. р. діти, родина і близькі друзі айшани, щоб привітати зі срібним ювілєм Богдана і Євгенію Лавринів в Таміне, Онтаріо, Канада. Цією несподіваною гостинію з нагоди ювілею зайнялися в першу чергу діти Ювілятив — син Орест та дочка Казя, в приміщенні якої відбувалася гостиня.

При вході п-ва Лавринівих, присутні привітали їх „многолітнім”, а Галина Дучак, сестра Євгенії Лавринів, і Ілля Дучак пригостили морозом з живих квітів на одягу Ювілятив. Також вручили букети квітів. Дочка Казя передала мамі букет 25 роки від хрещення з Торонто.

Цю Лавринівих (Євгенія походила з Чернівців, а Богдан з Тернополя), були завжди примірними громадянами і жертвенними на українській цілі, а Богдан Лавринів це кол. голова української католицької церкви в Тиміне, член парафії від 1948 р., член УНСОУ з 1967 р., вибраний голова Відділу УНС в роках 1968-69 і секретар Відділу в 1970 р.

Після обильної вечері

склали свої побажання Альбіна Гіпаловська, яка розказала про життя і діяльність Ювілятив і її спільне знайомство з ними, складаючи при тому від себе щирі побажання. Після того присутні гості склали свої привітання п-ву Лавринівим. Дочка Казя і син Орест вручили батькам дарунки разом з побажаннями щасливо дочекатися золотого ювілею. При тому син Орест подякував родичам за виховання, а всім гостям за шанування їхніх родичів. За привітання дякували усім Ювілятив. Багато побажань наспіло телефонічною дорогою і листами з Торонто і Гамільтону.

Зібрані на ювілейному прийнятті не забули також за українську пресу і зложили на пресовий фонд „Свободи” 29 доларів. Жертводавцями були: В. і С. Лавринів, Іван і Казя Антоїло, Гаврил і Текля Олійников, Іван і Альбіна Гіпаловські, Василь Варкевич, Галина Сурия, Ілля і Галина Дучак, Василь і Параскевія Мойсюк, Марія Теслюк, Федір і Марія Малій, Павло і Марія Робаклюк.

А. Гіпаловська

АНАТОЛІЙ РАДИГІН ДОПОВІДАВ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

активність українців за кордоном може не тільки облегшити долю українських політичних в'язнів, але також врятувати життя багатьом, що призначені КГБістами на страту. Доповідач при тому загадав, побіч Мороза, імена багатьох інших в'язнів, як також колишніх воєнків і старшин УПА та революційного підпілля ОУН, які, як твердить А. Радигін, ведуть себе зразково і викликають подив не тільки у в'язнів інших національностей, але також у представників режиму.

Хоч А. Радигін написав вже дещо у своїх спогадах, а тепер працює над більшою працею, однак його експресивний спосіб розповіді, глибоко коли він розповідає про товаришів неволі, заставляє публіку слухати його, як то кажуть, з затиснутим відходом. Присутні довідалися про особливі три роди тюрм (особливо суворий, де тепер сидить Караванський і Мороз, суворий і Владимирський тюрми); про привітання найлюбіших катів і в'язнів (Завальків, Федотов, Убрубов, Волін, Золотов); про долю українських жінок, про яких ходять цілі легенди в цілому СССР; про страшну форму русифікації, що про неї ми так мало знаємо; про загинув 30.000 монахів і монахинь, похованих у „березовому” лісі; про т. зв. совєтських свідчень, багато з яких служать в КГБ; про „рубання сокирами” виробів українського мистецтва; про пуплярність в таборах революційних провідників, особливо С. Бандери і Я. Стецька і багато інших справ. З великою пошаною Радигін розказував про Катруся Заричку, перед якою кожний в'язень знімав шапку переходячи, а військові віддавали салют, а „вона немов свята благословила з нас вікна пралні, в якій працювала”.

Вкінці доповіді А. Радигін підняв сотні людей на ноги і просив їх стоячи вшанувати пам'ять тисяч українських в'язнів, які вмирали і вмирають кожного дня від вбивчих рук московського-більшевицьких катів. А коли велика аудиторія стоячи схилила голови, Радигін закінчив доповідь словами „Хай повста-

Шкільне Шевченківське Свято в Нью-Йорку

На фото (зліва): о. Павло Малюга, Надя Загайкевич від Круга Матерей, Люба Олійник, Андрій Павлович, Ірина Турянська, Марія Ходновська, Петро Рогальський, Марія Робак, учителька української мови. (Бракс: Христини Лапчик, Лідія Мостова).

В неділю, 10 березня 1974 року в Нью-Йорку, Н.Дж. відбулося Шевченківське Свято, спонсороване Українською Католицькою Школою св. Івана Христителя з участю молодіжних організацій — Пласт'у і СУМА. В програмі Свята була успішна сценічна картина „Прощай Кирілішко”, яку приготувала Марія Робак, учителька української мови в нашій школі. Літочки Садочка зробили чи не найбільше враження своїми декламаціями та піснями, які навчила їх улюблена учителька Віра Ковблянская.

Реферат присвячений Роквином Тарасом Шевченком, у супроводі декламацій, виконали старші юначки СУМА, мистецький керівник, сот. Юрій Кононів. Драматична інсценізація „Три Душі” була представлена юнаками Пласт'у. За підготовки шкільного хору відповідала Сестра Соня, ЧСВВ. Прибранням сцени зайнявся Ф. Луцишин.

Дитячий Конкурс

Нетерпеливо очікуваною точкою на цій святі була роздача нагород за найкраще написані задачі з кожної класи української католицької Школи св. Івана Христителя на тему: „Чому я гордий, що я українець?” Цей конкурс відбувся за ініціативою Круга Матерей при Школі.

Метою цих задач було, щоб діти застановилися над своєю національною ідентичністю та багатством української спадщини. Задачі писали в школі в присутності учителів оцінювала учителька української мови, пані Робак. Найкраще завдання припало члену журі, які вибрали найкраще написану задачу з кожної класи. До журі входили: о. Павло Малюга, Леся Кисілевська-Ткач, ред. Любов Колесняк, ред. Зенон Силик і мгр Адам Гордьянський.

Роздані нагороди, що їх одержали першуні, були різьблені пам'яткові образи, які були уфундовані Учителем Збором Школи св. Івана Христителя, Панею Женею Гащенко і Кругом Матерей. Нагороди здобули: 3-класа: Люба Олійник; 4-класа: Христина Лапчик; 5-класа: Андрій Павлович; 6-класа: Ірина Турянська; 7-класа: Марія Ходновська; 8-класа: по укр: Лідія Мостова і по англ.: Петро Рогальський. Кругом Матерей надіється, що зможе продовжувати заочкований конкурс з подібними темами в майбутньому.

В ДРУГУ БОЛОЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТІ

бл. п.

Проф. ІВАНА ВІНАРА

буде відправлена

ЗАУПЛОКИНА БОГОСЛУЖБА

З ПАНАХИДОЮ

в середу, 8-го травня 1974 року

в церкві св. Духа, Акрон, Огайо

в год. 9-й рано

Родину, Приятелів і Знайомих просимо згадати

Покійного в своїх молитвах.

ДРУЖИНА і СИННІ з Родинами

В ПЕРШУ БОЛОЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТІ

нашої Незабутньої ДОНІ і СЕСТРИ

бл. п.

ЛЕСІ ЧАЙНОВСЬКОЇ

буде відправлена

ЗАУПЛОКИНА СЛУЖБА БОЖА

в суботу, дня 11-го травня 1974 року

о год. 8-й рано

в гр.-кат. Церкві

ПРЕОБРАЖЕННЯ ГОСПОДНЬОГО

в ДЕННЕР, Колорадо

Про молитви просить —

мати АННА зі СІНАМІ

Відбудеться Пленум ТУСМ в Детройті

Детройт. — В суботу, 4-го травня ч.р у Бейн Стейт університеті при Кес і Воррен вулицях, в центральному будинку університету на сьомому поверсі відбудеться Пленум ТУСМ-Захід. У Пленумі візьмуть участь Осередки Діяльності ТУСМ з Чикаго, Детройту, Мінеаполісу, Парми, Клівленду та зацікавлені студенти з інших місцевостей. Реєстрація о год. 10-й рано. У програмі Пленуму візьмуть участь представники поодиноких Осередків Діяльності та Ініціативних Груп; звіти членів Крайової Управи; дискусія над звітами; панель на тему: „Практичні завдання української молоді в діаспорі”. День перед Пленумом, в п'ятницю, 3-го травня о год. 7:30 відбудеться засідання Крайової Управи ТУСМ.

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛУБ, НЬЮ-Йорк

П'ятниця, 3-го травня 1974 року

Концерт
АДРІАН БРИТТАН
(СКРИПКА)

В програмі твори Ваха, Ветговена, Дворжака, Берліо і Баксанна.

При фортеп'яні: ДАВІД АРОНСОН

Початок — год. 7:30 вечора

ПО ІНФОРМАЦІЇ ТА КАРТИ ЗГОЛОШЕННЯ

ВИШКОЛИ для НОВАЦЬКИХ
ВИХОВНИКІВ

звертатися до станицьних або референтів

вишкোলів або писати на адресу:

T. STARUCH

308 Route 32 North, New Paltz, N.Y. 12561

Tel.: (914) 255-1906

Зголошення приймається до 31-го травня 1974 р.

УВАГА! З технічних причин друкарської перешкоди, видання Альбому Українських Буквинських Зборів буде

остатнім нагода замовити Альбому за зниженою ціною!

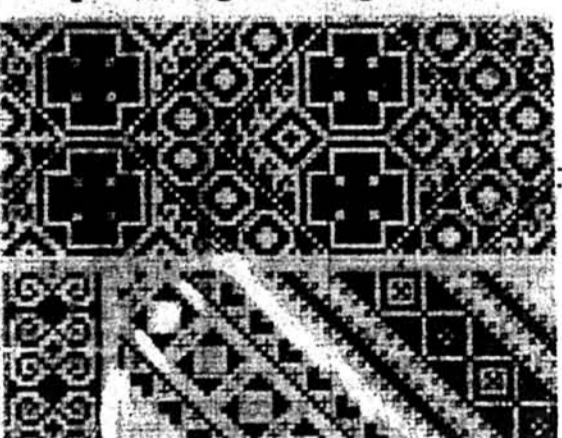
Взори вишивок домашнього промислу на Буковині

- Східна Екзекутива Союзу Українок Канади в скорому часі видасть ціле видання „Українських буквинських узорів” в чудових кольорах для вишивання хрестинами.
- Оригінальна збірка узорів походить з Буковини.
- Збірка узорів нараховує приблизно 1000 окремих карток, на 74-ох сторінках, в традиційних кольорах та докладних інструкціях, в українській, англійській та французькій мовах.
- Кожна сторінка, розміром 9 1/2" на 13", є добре розрахована, щоб її було легко відчитати для вишивання.
- Книжка буде видана в твердій оправі, і може послужити вам як найкращий подарунок на весілля, уродини, ювілей і т. д. вашим рідним чи приятелям.

УВАГА! Наперед замовлення Альбому до 1-го червня 1974 р. — в Канаді коштуватиме 18.00 дол., а з інших країн, включючи Америку по 19.00 дол. Після видання — в Канаді буде 25.00 дол., а в інших країнах, включючи Америку буде 26.00 дол.

Просимо вислати Моні Ордер на адресу: Eastern Executive Ukrainian Women's Association of Canada

c/o Mrs. M. Telega, 1402 Hall Ave., Windsor, Ont. Canada N9X 4R4

ПОВІДОМЛЕННЯ

ЗБОРИ УПРАВ 4 ОКРУГ УНС

ПАСЕВІК, НЬЮ-Йорк, ДЖЕРЗІ СІТІ і ПЕРТ АМБОН

Український Народний Дім

240 Hope Avenue, Passaic, N.J.

Неділя, 5-го травня 1974 року

о год. 4-й по пол.

СПРАВИ ДО ДИСКУСІЇ

1) Союзний День

2) Окружний Валь

3) Інші

Просимо всіх прийти.

КОМІТЕТ

Чи ВАША ДИТИНА ХОДИТЬ ДО УКРАЇНСЬКОЇ СВІТЛИЧКИ? ЗВЕРНІТЬСЯ У ЦІЙ СПРАВІ ДО ВИХОВНОЇ РЕФЕРЕНТКИ ВІДДІЛУ СУА, ЩО 6 У ВАШІЙ МІСЦЕВОСТІ.

БАЛЕТНА ШКОЛА
РОМІ ПРИЙМ-
БОГАЧЕВСЬКОЇ

Хореографія —

РОМА ПРИЙМ-БОГАЧЕВСЬКА

Декорації —

ВОЛОДИМИР БАЧИНСЬКИЙ

Під Протекторатом 86-го Відділу СУА

ПРИГОДИ ПЕР ГІНТА

Музика Е. ГРІГА, постановка Роми Прийм-Богачевської

Виконують учні Балетної Школи.

Неділя, 5-го травня 1974 р.

Година 2:00 по пол.

Summit High School

129 Kent Place Blvd., Summit, N.J.

Квитки: „Говерля”, „Дніпро” в Нью-Йорку, Н. Дж.

Український Студентський Клуб
при Rutgers University
в Нью-Брансвіку, запрошує Всіх на

ВЕСНЯНУ ЗАБАВУ

Субота, 4-го травня 1974 р.
Год. 8-та вечора
в Holiday Inn
Rt. 22 East, Somerville, N.J. Оркестра „НОВА”

в тому, що нашим обов'язком є збирати спомини про померлого від учнів і вчителів, щоб зберегти у пам'яті силь-
ветку цього знятогокого
вчителя, казав тоді: «Такі
люди не можуть зникати з

пам'яті людей!" Досі чую цей вислів. Він зобов'язує... І у відношенні до Івана Луцькова тим більше тому, що сам він був винятковою скромною людиною. Ніколи нічого про себе не оповідав, навіть найближчі в громаді мало що знають про нього.

Наша розмова протягнулася далеко поза північ. Дружина розповідала про Покійного як батька і товариша, мучився і страждав.

ришча життя, а я простив і ра-
зую Пласті. Похитаний Іван був
зразковим батьком і опіку-
ном родини, дбав про при-
щеплення доні й синові най-

ВІСНИК

КИ І ТЕЛЕВИЗОРІ. Урядові
години: від понед. до п'ятниці
8:30-6:00 веч., в суб. 8:30-5:00
веч. в неділю від 10-1 по пом.

ПО ВИНОВИМУ

БОНГАЛО
до винайму, над озером, 2
спальні, кухня і ганок.

длитися своєю радістю з їх
освіт з приятелями. Щемі-
ло серце, коли я довідалась,
що перед смертю Покійний
висловив жаль: „Я так хотів

би бачити наших дітей вповні дорослими, хотіли бачити що з них матимуть користь батьки і спільнота".
Це немов батьківський за-

повід для залишених дітей.
Ідімо слідами Покійного
Івана, берім собі примір з
його життя, яке було випов-
нене працею для родини, ор-
ганізації і Батьківщини.

Тоня Горохович

УКРАЇНСЬКОЇ ФІРМИ
GEMINI REAL ESTATE CO.
88 — Second Avenue
New York, N.Y. Tel : 477-6400

HOUSE FOR SALE

Van Relpen off Summit Ave.
MODERN 2 FAMILY
6 rooms, 2 baths, 3 room rental apartment, pays all expenses and taxes. \$35,000.

GORDON AGENCY
(201) 433-4488

■ *Male and Female* ■

KEYPUNCH OPERATOR

ОЗІВЦІ!

**НИСЬКОГО
ДНОГО**

**еще місце
пінку і вакацій
вільських горах**

РГОНЕСОН, Н. Н.
Знайте місце
у нас:

Theodore WOLINNIN, Inc.
 Директор
 Похоронного Заведення
 123 East 7th Street

НА НЕЗРІВНЯННИЙ
ЙНИЙ ПОБУТ
ІВЦІ
лірида, відновлені кімнати, до-
зми. 8 телефонних ліній. міста-

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБЕНИЕ

-11 р., який триватиме:
Т —
рня — до 18 липня 1974 р.
ЦВ —
ня — 4 серпня 1974 р.

вний Табір
ДІВЧАТА (12-18 р.р.)
червня до 8-го липня 1974

ОКРегон 4-2568

ЛЫТВИН & ЛЫТВИН

**UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED**
Обслуга ЦИРА І ЧЕСНА.
Our Services Are Available

ASSOCIATION ESTATE
801 Springford Avenue
IRVINGTON, N.J.
NEWARK, N.J.

TEL (914) 626-0041

ESsex 5-5555

TANISH HOMELINES

...I AM PETER CRISP, OLD BOY! AND I'M COMMISSIONER OF THIS PARK!

Крисп, комішенер цього заповідника! Я досліджував діяльність браконьєрів, коли знайшов цю вбиту тварину! Ой, Тарзана, думаю, що ти помилився!

1. The first step is to identify the problem or question that needs to be answered. This involves understanding the context and the specific requirements of the task.